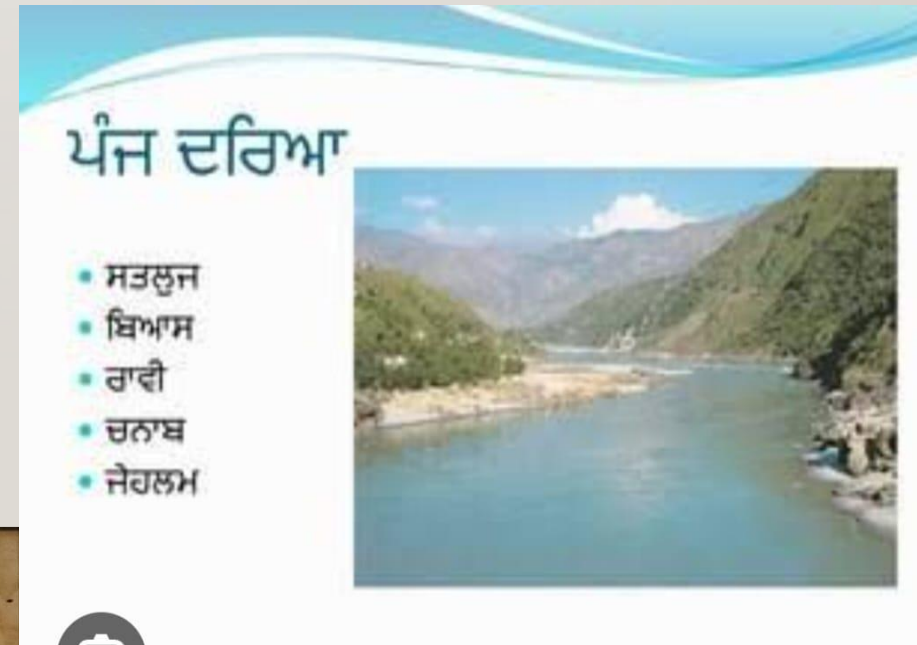

ਪਾਠ – ਪੁਸਤਕ ਪੰਜ - ਆਬ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਟਾਂਡਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਖਣਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ

ਲੇਖਕ- ਸੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ

 Sohinder Singh Wanjara Bedi

ਅਖਾਣ ਕੀ ਹੈ

ਅਖਾਣ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਵਿਮਈ ਵਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸਚਾਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਖਾਣ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਅਖਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ

- ਅਖਾਣ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਓਨਾ ਹੀ ਅੰਗ ਹਨ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਲੋਕ ਗੀਤ । ਅਖਾਣ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿੱਤ ਦੀ ਬੋਲ ਚਾਲ ਦਾ ਅੰਗ ਹਨ ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸਭਿਆਚਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਲੋਕ ਅਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਰੁੱਚੀਆਂ ,ਸੁਭਾਅ ,ਰਹਿਣ -ਸਹਿਣ , ਪਹਿਰਾਵਾ ,ਖੇਤੀ-ਬਾੜੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਆਦਿ ਹਰ ਪੱਖ ਅਖਾਣਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ।

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ

ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ । ਜਿਵੇਂ ਵਪਾਰ ਚਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਖਾਣ

ਅਗੋਤਾ ਝਾੜ ਪਛੇਤੀ ਸਰਰੀ

ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਖਾਣ

ਉੱਤਮ ਖੇਤੀ ਮੱਧਮ ਵਪਾਰ

ਰੱਬ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਖਾਣ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਖੇ ਸਾਈਆਂ ,ਮਾਰ ਸਕੇ ਨਾ ਕੋਇ

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਖਾਣਾ, ਪਹਿਨਣਾ, ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੀ ਝਲਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਖਾਣ ਲੋਕ ਮਿਲਵਰਤਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ

ਕੱਲਾ ਖਾਵੇ ਰਿਉੜੀਆਂ , ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਕੋੜੀਆਂ
ਰਲ ਖਾਵੇ ਮਿੱਟੀ ਉਹ ਵੀ ਖੰਡ

ਅਖਾਣ ਜਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ

1. ਬਾਹਰੋਂ ਬੀਬੀਆਂ ਦਾਹੜੀਆਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕਾਲੇ ਕਾਂ
2. ਨੈਂ ਸੇ ਚੂਹਾ ਖਾ ਕੇ ਬਿੱਲੀ ਹੱਜ ਨੂੰ ਚੱਲੀ

ਧੰਨਵਾਦ
